

A Fővárosi Ítéltábla a Bass és Tasnádi Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Bass László ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Balsai Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. ifj. Balsai István ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2017. december 19. napján kelt 22.P.22.426/2017/6. számú ítélete ellen a felperes részéről 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit részben megváltoztatja és a felperes javára fizetendő sérelemdíj összegét 450.000 (Négyszázötvenezer) forintra és késedelmi kamataira felemeli.

Az eltiltásra vonatkozó rendelkezést annyiban pontosítja, hogy az alperest a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.297/2017/4/II. számú részítéletében megállapított jogsértés miatt tiltja el a további jogsértéstől.

Egyebekben az elsőfokú ítéletet a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 195.000 (Százkilencvenötezer) forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy 15.200 (Tizenötezer-kettőszáz) forint, az alperest, hogy 60.800 (Hatvanezer-nyolcszáz) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket fizessenek meg a Magyar Államnak külön felhívásra.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság a hatályon kívül helyezés folytán részben megismételt eljárásban hozott ítéletében az alperest a további jogsértéstől eltiltotta. Kötelezte a felperest (helyesen alperest), hogy 15 napon belül a jogsértés tényének elismerése mellett a felpereshez írt magánlevélben fejezze ki sajnálkozását a jogsértés miatt. Kötelezte továbbá az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 forintot, valamint ennek 2015. október 14. napjától a kifizetés napjáig járó, a késedelemmel érintett naptári félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Megállapította, hogy a felek

maguk viselik a saját költségeiket. Kötelezte a felperest és az alperest, hogy fizessenek meg az állam javára külön felhívásra fejenként 42.000 forint kereseti és fellebbezési illetéket.

Ítéletének indokolásában utalt a Ptk. 2:51. § (1) b) és c), a) pontjaira, idézte a Ptk 2:52. §-át.

Tekintettel arra, hogy a Fővárosi Ítéltábla a 2.Pf.20.297/2017/4/II. számú részítélettel megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a ...-án megküldött e-mailben felperes neve felperest az apjához, ... hasonlítva ... nevezte, megsértette a felperes becsületét, az alperest a további jogsértéstől eltiltotta és indokoltan találta az alperes elégtétel adására való kötelezését is.

Figyelemmel arra, hogy a perben feltárt adatokból megállapíthatóan a sérelmezett e-mailről csupán a felperes, a perben ismertté nem vált, „...” utónevű címzett és a felperes meg nem nevezett ügyfele szerzett tudomást, az alperest - a felperes keresetétől eltérően - arra kötelezte, hogy magánlevélben kérjen bocsánatot a jogsértés miatt. Hangsúlyozta, hogy az elégtételadásnak, mint a személyiségi jogsértés egyik objektív jogkövetkezményének a célja az, hogy olyan körben küszöbölje ki, vagy enyhítse a jogsértést, amilyen körben az ismertté vált. Amennyiben feljogosítaná a felperest az elégtételt tartalmazó levél nyilvánosságra hozatalára, a felperes maga teremtené olyan helyzetet, melyre sérelmei körében hivatkozik.

A sérelemdíj iránti igény vonatkozásában arra mutatott rá, hogy az alperes a jogsértést egy ... dolgozó személy részére írt e-mailben valósította meg, vagyis a magánvéleményét nem a nyilvánosságnak szánta. A jogsértés súlya, illetve a jogsértésnek a felperes környezetére gyakorolt hatása körében azt találta bizonyítottnak, hogy a levélről a felperesen kívül a címzett és a felperes ügyfele szerzett tudomást, akiket a felperes a perben nem kívánt megnevezni. Ezenkívül a levélről tudomással bírt **(tanú1)** tanú, aki értesüléseit a felperestől szerezte. A jogsértő levél tehát csak nagyon szűk körben válhatott ismertté, az alperes szándéka sem irányult arra, hogy az e-mail nyilvánosságot kapjon. A levél tartalma, illetve a címzettek száma alapján az alperes elsődleges célja nem a felperes széles körben történő lejáratása, hanem annak közlése volt, hogy a felperes látja el a, ... a képviselőt a ... átvett cikk miatt indult perben. Figyelembe vette azt is, hogy a levél címzettje egy ... dolgozó személy, és a felperes számára - ügyvédi hivatására tekintettel - nem közömbös, hogy az alperes a sértő véleményét egy teljesen kívülálló, vagy egy szakmabeli személlyel osztja meg, különös tekintettel arra, hogy a levelet a ... címezte. Nem volt figyelmen kívül hagyható az sem, hogy a sértés a felperes "... életmódjára" vonatkozott, mely vélemény hátterében a felperes ellen korábban folyt büntetőeljárások álltak, melyekről az ...nek - az e-mailtől függetlenül is - nyilvánvalóan hivatalos tudomása lehet.

tanú1 tanúvallomása azt támasztotta alá, hogy a felperes a levél miatt kb. fél évig álmatlanságban szenvedett, lefogyott, zaklatott volt, tartott attól, hogy szakmai életére nézve a levélnek következményei lesznek. A felperest az ügyfele számon kérte, ami kellemetlen volt számára.

Azt, hogy a felperes tartott és tart attól, hogy a levél miatt a jövőben hátrányok érik, figyelembe venni nem tudta, tekintettel arra, hogy a jövőben esetlegesen bekövetkező sérelmek nem adnak alapot sérelemdíjra. Megállapítható csupán az volt, hogy a felperes ügyfelének bizalma megingott, kérdőre vonta a felperest, azonban a megbízást nem vonta meg. A felperes maga sem állította, hogy szakmai életében bármilyen egyéb hátrány érte volna, illetve hogy a levél más ügyfeleivel való kapcsolatára is kihatott volna.

Mindezek alapján úgy ítélte meg, hogy az igényelt sérelemdíj összege nem áll arányban a jogsértés súlyával, ezért azt alacsonyabb összegben, 100.000 forintban állapította meg.

A Pp. 81. § (1) bekezdése alapján akként rendelkezett, hogy mindkét fél viseli saját költségét.

Az ítélettel szemben a felperes élt fellebbezéssel, melyben annak megváltoztatását és az alperes 600.000 forint sérelemdíj, annak kamatai, valamint perköltség megfizetésére való kötelezését kérte.

Az elsőfokú ítéletnek a főkövetelés tekintetében való helybenhagyása esetére azt indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján az alperest kötelezze a teljes perköltség viselésére.

Utalt arra, hogy peres eljárás folyamán a sérelmezett levél célja, az annak tartalmát megismerő személyek köre, az őt ért sérelem, a jogsértést követő alperesi magatartás és a perköltség megállapítása vonatkozásában többször és részletesen nyilatkozott.

Az elsőfokú bíróság tévesen értékelte az alperesi levél célját, amikor azt állapította meg, hogy az csupán a ... arról való tájékoztatása volt, hogy ki képviseli ... egy polgári peres eljárásban. A ... közvetlen elérhetősége (elektronikus levél címe, telefonszáma) könnyen megtalálható az ... oldalon, az "... alpontban. Az alperes, mint oknyomozó riporter számára ez az adat nem volt ismeretlen, mégis a kommunikációs osztályon dolgozó ... ismerőse részére küldte meg levelét.

Az elsőfokú bíróság nem vette figyelembe a levél valódi üzenetét, e körben a perben megtett nyilatkozatait, továbbá a Fővárosi Ítéltábla jogerős részítéletének megállapítását, mely szerint "a kifogásolt közlés bántó, sértő tartalmat hordoz, a felperes társadalmi megítélésére hátrányos. Az alperes a felperest olyan ... személyhez hasonlította, aki közismerten kiemelkedő tárgyi súlyú bűncselekményeket követett el, országos érdeklődésre számot tartó büntetőeljárás vádlottjaként vált ismertté." Az alperes nem csupán a nevét kívánta a célzottakhoz eljuttatni, hanem azon ismeretét is, miszerint ... hasonlóan maga is

Az elsőfokú bíróság a sérelemdíj megállapítása körében tévesen értékelte az alperesi magatartás célját, illetve figyelmen kívül hagyta annak valódi jelentőségét, így a sérelemdíj összegét alacsonyabb értékben állapította meg, mint azt a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése alapján a jogsértés súlyára, a felróhatóság mértékére tekintettel kellett volna. Az első fokon hozott ítélet indokolásában meghatározott személyeknél többen szereztek tudomást az alperesi levél tartalmáról, arról bizonyosan tudomással bírt a ..., a felperes ügyfelének családtagjai, a felperes korábbi ismerőse - aki jelenleg büntetőbíró - és az az ügyész, aki a büntetőbírónak elmesélte a levél tartalmát.

Az elsőfokú bíróság határozatában megalapozatlanul hivatkozik arra a tényre, hogy különleges adatairól az ...nek nyilvánvalóan tudomása volt, így a levél tartalmának az ... dolgozó személyek általi megismerése nem jelentett és nem jelenthetett semmilyen hátrányt reá nézve. Az Info.törvény 3. § 3b) pontja - a különleges adat fogalommeghatározása körében - utal a bűnügyi személyes adatra, fogalmát pedig a 4. pont pedig pontosan rögzíti. A jogszabályi rendelkezések alapján a bűnügyi személyes adatát sem a ..., sem a ... kommunikációs osztályán dolgozó személyek nem ismerhetik meg, különösen, ha ezen különleges adatokat 2009-től, illetve 2014-től már nem is kezelhette az ..., mivel ezek az eljárások jogerősen lezárultak. Az elsőfokú bíróság nem folytatott le bizonyítást arra vonatkozóan, hogy az ... munkatársai - illetve azok a személyek, akik a levél tartalmát megismerték - az alperesi levél átvételekor valóban ismerték-e a reá vonatkozó bűnügyi személyes adatokat.

A sérelemdíj alapja nem a jövőben esetleg bekövetkező sérelem, hanem az a stressz és lelki megterhelés, amelyet az esetleges hátrányos következmények bekövetkezése miatti szorongása folytán megélt. Az ebben a körben általa, illetve a tanú által előadott tényeket az elsőfokú bíróságnak teljes körűen értékelnie kellett volna.

A levél elküldése, illetve jogsértő tartalmának megfogalmazása nélkül semmilyen számonkérést nem kellett volna átélnie, így ezzel kapcsolatban hátrány nem érte volna. Az e-mail valódi célja az volt, hogy kérdőre vonása megtörténjen, illetve a megbízásának esetleges megvonása érzelmileg és szakmailag is rosszul érintse. Értékelni kellett volna azt a körülményt is, hogy az alperesi jogsértés ügyvédi hivatásának gyakorlásával összefüggésben érte, az alperes a karrierjét, szakmai hitelét akarta lerontani becsületsértő állításával.

Az alperes egyetlen alkalommal sem tanúsított megbánást jogsértő magatartása miatt, a pert megelőzően, illetve a per második tárgyalásáig tagadta, hogy a levelet ő írta volna, sőt azt követően sem volt hajlandó bocsánatot kérni, hogy jogerős ítélet megállapította a nyilatkozata jogellenességét.

Az ügyben ismert tények alapján megállapított sérelemdíj összege nem tölti be azt a szerepet, amelyet a jogalkotó szánt ezen jogintézménynek. A kialakult joggyakorlat célja sem az, hogy a sérelemdíj - a körülmények figyelembevételével - olyan alacsony összegben kerüljön megállapításra, hogy az valójában a sérelmet szenvedő fél részére jelentsen büntetést. Az elsőfokú ítélet alapján megállapított 100.000 forintból 42.000 forint illetéket köteles megfizetni, továbbá a peres eljárás során felmerült közel 300.000 forint ügyvédi munkadíjat is egyedül kell viselnie. Elégtétel helyett így - pernyertessége esete is - fizetési kötelezettsége keletkezett. A megítélt sérelemdíj összege tehát nemcsak a generális és speciális prevenció szerepét nem tölti be, de elsődleges funkciójának sem tud megfelelni, miszerint egy praktizáló, egzisztenciával rendelkező ügyvéd szakmai hírneve, becsülete csorbításának ellentételezésére megfelelő kompenzációt biztosítson.

Az elsőfokú bíróság a perköltségről való rendelkezés körében figyelmen kívül hagyta, hogy minden egyes kereseti kérelme tekintetében pernyertes lett, kizárólag a sérelemdíj összege került alacsonyabb összegben megállapításra. A perköltség viselésére a Pp. 81. § (2) bekezdése alapján az alperest kellett volna kötelezni.

A felperes fellebbezése részben alapos.

A Fővárosi Ítéltábla az első fokon hozott határozatot kizárólag a fellebbezési kérelem és ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül a Pp. 253. § (3) bekezdésének megfelelően.

A jogsértéstől eltöltő rendelkezés vonatkozásában fellebbezés nem került előterjesztésre, ebben a részében az elsőfokú bíróság ítélete jogerőre emelkedett, a rendelkező rész azonban a végrehajthatóság és az egyértelműség érdekében pontosításra szorult ebbe a körben, szükséges volt annak feltüntetése, hogy az eltöltés mely jogsértő magatartásra vonatkozik, az eltöltésre a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.297/2017/4/II. számú részítéletében megállapított jogsértés miatt került sor.

A fellebbezéssel érintett körben az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével azonban a másodfokú bíróság nem értett egyet, ezért az első fokon hozott határozatot - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján - részben megváltoztatta.

A sérelemdíj intézményének adott esetben kettős funkciója van: egyrészt a személyiségi jogi jogsértés vagyoni elégtétellel történő közvetett kompenzációját szolgálja, másrészt ugyanakkor - a hasonló jogsértések megelőzésének céljával - szankciós jelleggel is bír. Mértékének meghatározásánál a Ptk. 2:52. § (3) bekezdése az eset körülményeinek vizsgálatát írja elő a bíróság számára. Az összecszerűség meghatározásánál különösen a jogsértés súlyára, ismétlődő jellegére, a felróhatóság mértékére, a jogsértésnek a sértettre és a környezetre gyakorolt hatására kell figyelemmel lenni.

Az első fokon eljáró bíróság a sérelemdíj körében releváns körülményeket megfelelően feltárta, értékelésük során azonban egyes tényeket nem kellő súllyal vett figyelembe, továbbá a megítélt összegű sérelemdíj nem felel meg a kialakult bírói gyakorlatnak sem.

A kifogásolt e-mail olyan sértő tartalmat fogalmaz meg, amely a felperes szakmai hitelességét vonja kétségbe. A levél nemcsak arra mutat rá, hogy a felperes ... fia, hanem azt is hangsúlyozza, hogy a felperes - az édesapjához hasonlóan - ... is. A közlés olyan szakmai környezetben, közegben vált - még ha szűk körben is - nyilvánossá, amellyel a felperes - ügyvédi hivatásánál fogva - munkakapcsolatba kerülhet. Köztudomású tény, hogy stresszt okoz, félelemet vált ki a tárgybelihez hasonló kijelentés, aggodalmat kelt az érintettben, hogy a negatív tartalmú közlés annak nyilvánosságra kerülése, annak mások általi megismerése, a leírtak elfogadása jövőbeni munkáját hátrányosan érintheti.

A jogsértés súlya tehát - annak ellenére, hogy szűk körben valósult meg - nem tekinthető

jelentéktelennek, a másodfokú bíróság megítélése szerint 450.000 forint összegű sérelemdíj szükséges, és egyben elégséges is a felperest ért nem vagyoni sérelmek orvoslására. Ez az összeg felel meg a hasonló ügyekben kialakult ítélkezési gyakorlatnak is.

Alapos a felperesi fellebbezés a Pp. 82. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés alkalmazhatósága vonatkozásában is. Ezen jogszabályhely értelmében az ellenfelet (alperest) akkor is kötelezni lehet a terhére megállapított marasztalási összegnek megfelelő perköltség megfizetésére, ha a bíróság a követelt összegnél kevesebbet ítélt ugyan meg, de a követelt összeg nem tekinthető nyilvánvalóan túlzottnak.

A felperes által igényelt 600.000 forint sérelemdíj a megítélt 450.000 forinthez képest nyilvánvalóan eltúlzottnak nem tekinthető, a Fővárosi Ítélőtábla ezért az alperest a marasztalási összegnek megfelelő első- és másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte a felperes javára. A felperes perköltsége jogi képviselőjének munkadíjából áll, melynek összegét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és 4/A. §-a alapján állapította meg. A felperes és a jogi képviselője között létrejött ügyvédi munkadíj megállapodás alapján a felperes munkadíj-előleg címén 60.000 forint + áfa, megkezdett tárgyalásonként 20.000 forint + áfa összeg felszámítására volt jogosult. Az ügyben a felperes 5 tárgyalás vonatkozásában számíthatott fel tárgyalásonként 20.000 forint + áfa összeget (ez összesen 100.000 forint + áfa), figyelembe kellett továbbá venni a jogerős részítélettel megállapított 15.000 forint + áfa fellebbezési költséget is. Az alperes mindezek alapján a felperes részére 195.000 forint + áfa együttes első- és másodfokú perköltség megfizetésére köteles.

A fenti Pp. szabály nem volt alkalmazható a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (1) bekezdése, 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított, összesen 76.000 forint kereseti (36.000 forint) és fellebbezési (40.000 forint) illetékről való rendelkezés során. Az illeték viselésére - a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint - a peres felek pernyertességük, pervesztességük arányában kötelesek, ami 80-20%-ban állapítható meg az alperesre terhesebben. Ennek megfelelően a felperes 15.200 forint, az alperes 60.800 forint együttes kereseti és fellebbezési illeték megfizetésére köteles.

Budapest, 2018. április 12.

. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Kovács Éva s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

